

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy w Skierniewicach w sprawie z wniosku Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z udziałem (...) S.A. z siedzibą w S., Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego:

1. zezwolił Skarbowi Państwa – Generalnemu Dyrektorowi (...) i Autostrad, reprezentowanemu przez Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Z. na złożenie do depozytu sądowego kwoty pieniężnej w wysokości 723.257,99 zł tytułem zobowiązania wnioskodawcy względem podwykonawcy za wykonane roboty w ramach realizacji inwestycji „Zaprojektowanie i wybudowanie drogi ekspresowej (...) N.-L. (A4) zadanie II od węzła G. do węzła K. (bez węzła) o długości około 16,900 km, tj. od 16+400 do km 33+300”, z tym zastrzeżeniem, że kwota ta ma być wydana temu z uczestników postępowania, który wykaże przed Sądem swoje uprawnienie do świadczenia, w szczególności poprzez okazanie prawomocnego orzeczenia sądowego, ugody sądowej lub ugody pozasądowej,

2) ustalił, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w jego ocenie wnioski o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego spełnia wymogi określone w art. 693 k.p.c., to jest dokładnie oznacza przedmiot, który ma być złożony, określa zobowiązanie, przy wykonaniu którego wnioskodawca składa przedmiot, wskazuje osoby uprawnione, którym przedmiot ma być wydany oraz warunki, pod którymi wydanie ma nastąpić. Zawiera również przytoczenie okoliczności uzasadniających złożenie do depozytu. Według przytoczonych przez wnioskodawcę okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione, albowiem powstała wątpliwość co do osoby wierzyciela, stąd Sąd w całości przychylił się do wniosku.

Apelację od tego postanowienia złożył uczestnik (...) S.A. w S. zaskarżając je w całości. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 693¹ k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd nieprawidłowej oceny, iż według przytoczonych we wniosku przez wnioskodawcę okoliczności złożenia do depozytu jest prawnie uzasadnione, podczas gdy z tychże okoliczności jednoznacznie wynika, iż jedynym wierzycielem uprawnionym do otrzymania wierzytelności złożonej do depozytu sądowego jest Skarżąca,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na naruszeniu przepisów prawa materialnego, tj. art. 467 pkt 3 k.c. w zw. z art. 693¹ pkt 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że istnieje podstawa prawna do złożenia przedmiotowego świadczenia do depozytu sądowego, podczas gdy przywołane we wniosku okoliczności wskazują na brak takiej podstawy.

W oparciu o wskazane zarzuty skarżący wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku wnioskodawcy o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od uczestnika (...) S.A. w S. na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy, dokonując kontroli instancyjnej zaskarżonego postanowienia, podzielił w całości stanowisko Sądu I instancji przedstawione w zaskarżonym postanowieniu, nie podzielając w ten sposób stanowiska zaprezentowanego w złożonej apelacji.

Przede wszystkim należy zauważyć, że kognicja sądu w postępowaniu o złożenie do depozytu sądowego jest bardzo ograniczona. Według stanowiska judykatury obejmuje ona jedynie badanie, czy w świetle przytoczonych we wniosku okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. Sąd nie rozstrzyga w tym postępowaniu, czy złożenie do depozytu sądowego jest – w świetle prawa materialnego usprawiedliwione ani nie przeprowadza, co do zasady postępowania dowodowego. Podobne stanowisko wyraził SN w uchwale z 5 grudnia 1986r. III CZP 62/86 OSNCP 1987 nr 10, poz. 146 i postanowieniem z 11 lipca 1996r. III CRN 18/96 Prok. i Pr. 1996 nr 12 poz. 45.

Te poglądy znajdują odzwierciedlenie w art. 693¹ k.p.c., według którego Sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenia do depozytu sądowego jest prawnie uzasadnione.

Artykuł 467 pkt 3 k.c. przewiduje grupę przypadków, gdy przedmiot świadczenia można złożyć do depozytu. Obejmuje ona sytuacje, gdy powstał spór, kto jest wierzycielem, np. do uszkodzonej przez dłużnika rzeczy dwie lub więcej osób rości sobie prawo. W takiej sytuacji zachodzi niebezpieczeństwo świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej (por. wyż. wskazany wyrok SA w Gdańsku z dnia 14 kwietnia 1994 r., I ACr 178/9). Natomiast dłużnik nie jest uprawniony do rozstrzygania, który z wierzycieli powinien otrzymać świadczenie. Taki spór może być rozstrzygnięty wyłącznie przez sąd w procesie, a tytuł wykonawczy wydany przez sąd stanowił będzie podstawę do wydania depozytu (por. A. Rembéliński (w:) Kodeks..., s. 454). Sąd I instancji nie był przy tym uprawniony do badania prawdziwości twierdzeń podnoszonych we wniosku ani do rozstrzygania w tym postępowaniu, czy złożenie do depozytu sądowego jest - w świetle prawa materialnego - usprawiedliwione (zob. orzeczenie SN z dnia 23 czerwca 1938 r., C II 728/38, (...), nr 4, poz. 308, uchwałę SN z dnia 5 grudnia 1986 r., III CZP 62/86, OSNCP 1987, nr 10, poz. 146, postanowienie SN z dnia 11 lipca 1996 r., III CRN 18/96, Prok. i Pr. 1996, nr 12, poz. 45). Pod pojęciem sporu w rozumieniu powołanego przepisu, wbrew twierdzeniom skarżącego, mieści się także spór pozasądowy, który naraża dłużnika na stan niepewności co do tego, czy swoje świadczenie spełnia do rąk osoby uprawnionej.

Z akt sprawy wynika, iż istnieją wątpliwości co do uprawnionego do zapłaty z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych na podstawie umowy z dnia 19 grudnia 2014 r. Wniosek o zezwolenie na złożenie do depozytu służy zatem uniknięciu przez wnioskodawcę dwukrotnego spełnienia świadczenia zapłaty za tę samą pracę. Ponieważ w świetle okoliczności przytoczonych we wniosku żądanie dłużnika jest prawnie uzasadnione, Sąd Rejonowy wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowo zezwolił na złożenie wynagrodzenia do depozytu sądowego.

Zaznaczyć należy, że obecnie zgodnie z art. 143c ustęp 5 pkt 2 Ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 177) tekst jednolity z dnia 28 maja 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 907) , który to art. 143c dodany został ustawą z dnia 8.11.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1473), która weszła w życie 24.12.2013 r. w przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 4, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może: złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy.

Z tej nowelizacji Ustawy Prawo zamówień publicznych wynika, że jak najbardziej uzasadnione jest złożenie przez Skarb Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad pieniędzy do depozytu sądowego w analizowanej sprawie.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację jako niezasadną.

Sąd Okręgowy ustalił, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego zgodnie ze swoim udziałem w sprawie, uznając, że byli w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem i brak było podstaw do odstąpienia od ogólnej zasady orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c.